

CAP A UN NOU ESPAI AUDIOVISUAL

Document elaborat per la MESAV
Mesa Sectorial de l'Audiovisual Valencià

Octubre de 2014

ÍNDEX

PREÀMBUL	2
1 POLÍTIQUES DE RECUPERACIÓ DEL SECTOR AUDIOVISUAL	3
INTRODUCCIÓ	3
1.1 POLÍTIQUES AUDIOVISUALS	3
1.2 LES POLÍTIQUES AUDIOVISUALS QUE PORTAREN A LA RUÏNA AL SECTOR AUDIOVISUAL VALENCIÀ	4
1.3 MESURES NECESSÀRIES	6
1.3.1 <i>Legislatives</i>	6
1.3.2 <i>Règim d'ajudes públiques al sector audiovisual</i>	8
1.3.3 <i>Mesures de foment i creació d'empreses audiovisuals i creació d'ocupació en el sector audiovisual</i>	10
1.3.4 <i>Annex 1</i>	11
2 EL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL VALENCIÀ: UNA NECESSITAT URGENT	14
2.1 PRINCIPIS D'ACTUACIÓ	15
Àmbit d'actuació	15
Funcions	16
Títols habilitants	16
Continguts	16
Emissió d'Informes	16
Co-regulació, autorregulació i arbitratge	16
2.2 PROPOSTA D'ORGANITZACIÓ	17
2.3 COMPOSICIÓ	17
2.4 VALORACIONS I REFLEXIONS A MANERA DE CONCLUSIÓ	17
3 CARACTERÍSTIQUES I GESTIÓ DE LA NOVA RADIOTELEVISIÓ PÚBLICA VALENCIANA. CAP A UN NOU MODEL DE GOVERNANÇA	19
3.1 CARACTERÍSTIQUES DEL SERVEI PÚBLIC	19
3.2 EL MODEL DE GESTIÓ	25
3.2.1 <i>Òrgans de control extern</i>	25
3.2.2 <i>Òrgans de control intern</i>	26
3.2.3 <i>El Mandat Marc</i>	29
3.3 CONCLUSIONS	30
4 ANÀLISI DE L'EQUIPAMENT TECNOLÒGIC DE RTVV	32
4.1 EL NOU MODEL TECNOLÒGIC	32
4.2 LA RESURRECCIÓ TECNOLÒGICA DE RTVV	33
4.3 ELS ÒRGANS VITALS	33
4.4 LA LIQUIDACIÓ DE RTVV A 9 D'OCTUBRE DE 2014	35
5 CONCLUSIONS	38
6 COMPOSICIÓ DE LA MESAV (OCTUBRE 2014)	40

PREÀMBUL

El sector professional de l'audiovisual valencià travessa la pitjor situació de la seua història. El tancament abrupte i irracional de RTVV i la manca continuada de polítiques d'ajuda i foment de l'ocupació i el desenvolupament empresarial han augmentat la taxa de desocupació al 92%. Moltes empreses han hagut de tancar i el futur de la majoria de treballadors valencians d'aquest sector està fora del nostre àmbit o en altres professions.

Com a conseqüència d'aquesta situació i amb l'objectiu de crear les bases per a la recuperació d'una part del teixit productiu de la nostra societat, naix la Mesa Sectorial de l'Audiovisual Valencià (MESAV).

Som una plataforma de treball que reuneix a gran part de les entitats professionals i acadèmiques del sector. La MESAV pretén ser la representació del col·lectiu d'agents que integren l'audiovisual valencià i es proposa, com a fita imprescindible el desenvolupament de mesures que potencien la producció audiovisual en general, mitjançant lleis, polítiques fiscals, convenis amb la Seguretat Social i qualsevol altre tipus d'iniciativa que impulse la reactivació del sector.

Per a eixa reactivació és fonamental el restabliment del servei públic de radiotelevisió a la Comunitat Valenciana, de manera ràpida i urgent, com a punt de partida per a la regeneració d'aquest sector en tots els seus aspectes i professions. La nova RTVV ha de ser un mitjà de comunicació potent, de caràcter democràtic, plural, independent, de qualitat, en valencià i que servisca de motor de la indústria audiovisual valenciana.

Igualment considerem necessària i urgent per a eixa reactivació la creació del Consell de l'Audiovisual Valencià.

El següent document és fruit del treball conjunt de les diverses comissions de la MESAV i és el resultat del consens de moltes persones amb una extensa trajectòria professional. En ell s'analitzen les mesures que calen per fer una política audiovisual coherent, l'actual estat de les instal·lacions del Centre de Producció de Programes de Burjassot, la possibilitat d'una ràpida posada en marxa de les emissions, el model de gestió, els òrgans interns i externs de control.

La MESAV naix amb voluntat d'unió de tots els professionals, de diàleg, de treball i de representació davant de qualsevol interlocutor polític, social i laboral. La nostra voluntat és aconseguir que el sector tinga una única veu que siga capaç de defensar els nostres drets com a professionals i com a ciutadans.

1 POLÍTIQUES DE RECUPERACIÓ DEL SECTOR AUDIOVISUAL

INTRODUCCIÓ

El sector audiovisual (radiodifusió, televisió, cinema i internet) és un macrosector industrial que agrupa un ampli grup de subsectors i col·lectius professionals. Es podria parlar del sector de la producció audiovisual cinematogràfic, de la producció televisiva, de la distribució cinematogràfica i de la distribució televisiva, de la distribució online; empreses de serveis (empreses de lloguer d'equips, estudis d'enregistrament, de sonorització, de doblatge, agències d'artistes, etc.); de col·lectius professionals diversos: directors i realitzadors, guionistes, dobladors, productors, actors, tècnics, periodistes i locutors, etc., i d'institucions com les Universitats, les agències de gestió de drets de propietat intel·lectual, filmoteques, premsa, etc.

És un sector, per tant, d'una gran envergadura que malgrat estar fortament interrelacionat, els seus col·lectius i subsectors no sempre tenen els mateixos interessos o que, en moltes ocasions, han xocat en les seues reivindicacions.

Des de finals dels anys 90 se li considera, a més, com un sector estratègic, creador d'ocupació i fonamental per al desenvolupament democràtic, cultural, artístic i identitari tant a nivell global com a nivell local. Representa més d'un milió d'ocupacions a la Unió Europea (més de 5.000 a la Comunitat Valenciana) i constitueix la primera font d'informació i d'entreteniment dels europeus i, per tant, deuria ser-ho dels valencians. És, a més, un sector transversal amb un ampli espectre d'activitats a causa del desenvolupament de l'anomenada 'economia digital' que és el sector industrial que més ràpid creix al món. Ja ningú dubta de l'efecte tractor de la tecnologia sobre el conjunt de l'economia mundial, motor de creixement, ocupació i oportunitats futures.

Ens referim a Internet, el contingut multimèdia, ja sigui fet d'imatges, sons o paraules escrites (o el seu mix) que es poden distribuir i accedir a ells en una gran varietat de formes i propòsits. Publicacions en línia/digital que involucren a molts altres subsectors: sector editorial, llibres, periòdics, revistes, etc. Aquesta economia digital crea riquesa més enllà de l'àmbit purament tecnològic, abastant tant els continguts culturals i d'entreteniment, com el conjunt de desenvolupaments, eines i plataformes per a la producció i posada a la disposició de continguts en tots els sectors de l'activitat, podent generar una ocupació de major qualitat.

1.1 POLÍTIQUES AUDIOVISUALS

Podríem definir les polítiques audiovisuals com el conjunt de mesures legislatives i plans d'acció que escometen tant els governs com el conjunt del sector audiovisual per actuar simultàniament sobre la política industrial, la política econòmica, la política

comunicativa, la política educativa i la cultural i la política de R+D+I. I perquè això funcione, siga viable i sostenible és necessari un ampli consens de les forces polítiques i una actitud cooperativa de totes les parts implicades. Aquest és l'esperit i el principi bàsic que pretén la Mesa Sectorial de l'Audiovisual Valencià, MESAV.

Necessàriament les polítiques audiovisuals han d'entendre's dins de les polítiques comunicatives. Aquestes, enteses com un conjunt de mesures i regulacions impulsades per les Administracions Públiques, es configuren com un dels principals instruments d'intervenció del sistema polític en el sistema comunicatiu (*Freedman, 2008; Murciano, 2006*). Mesures i regulacions marcades pel trànsit cap a l'escenari de la digitalització que implica una autèntica reconfiguració del panorama comunicatiu (*Bustamante, 2007; Marzal i Casero, 2008*).

Unes polítiques en les quals entren en joc drets fonamentals per al desenvolupament democràtic d'un país, la majoria recollits en l'article 20 de la Constitució Espanyola: dret d'expressió, dret a la informació plural i veraç, a la protecció de la infància, a la intimitat, a la identitat cultural i altres, com els drets d'autor.

1.2 LES POLÍTIQUES AUDIOVISUALS QUE PORTAREN A LA RUÏNA AL SECTOR AUDIOVISUAL VALENCIÀ

L'anàlisi de les polítiques comunicatives posadesen marxa a la Comunitat Valenciana en els últims anys revela que van ser aplicades des de la ideologia i la utilització partidista pels nostres governants. Així, en un magnífic estudi dels professors Andreu Casero (Universitat Jaume I) i Guillermo López (Universitat de València), podem destacar dins de les polítiques merament audiovisuals:

- La crisi financera i la instrumentalització partidista de RTVV
- El conflicte per les emissions de TV3 a la Comunitat Valenciana
- Concessions de TDT's: constatació del fort pes adquirit pels grups mediàtics conservadors i externs a la Comunitat Valenciana, que actuen amb una lògica estatal.
- La inexistència del Consell de l'Audiovisual de la Comunitat Valenciana

Parlar de polítiques de recuperació del sector audiovisual valencià suposa reconèixer que les polítiques audiovisuals públiques aplicades pel Consell (i els seus interlocutors en el sector) en els últims anys a la Comunitat Valenciana han portat al sector audiovisual a la ruïna que actualment patim. El panorama és desolador:

Tancament de RTVV mitjançant Llei 4/2013 de 27 de novembre per la qual s'acordava la supressió del servei públic de Ràdio televisió valenciana, l'extinció de la personalitat jurídica de RTVV S.A.U. i l'extinció dels contractes dels seus treballadors.

Però aquesta Llei va molt més enllà, i en el seu article 2 suprimeix la prestació de qualsevol altre servei d'interès general que en matèria de ràdio i televisió presta la Generalitat en virtut de les seves competències estatutàries. Deixant a la Comunitat Valenciana com una comunitat de segona, sense una radiotelevisió pública que hauria de ser el motor del sector audiovisual.

Les compres i externalitzacions de programes i serveis en RTVV, més que afavorir a les empreses valencianes ho han fet a empreses que res tenien a veure amb l'audiovisual (la immobiliària *TECONSA* en la retransmissió del Papa és un bon exemple), o empreses forànies (l'últim cas de la productora *Triskel* és paradigmàtic d'aquesta situació, però podríem posar molts altres com el programa *Tómbola* que produïen els andalusos de *Producciones 52*). Algunes productores forànies sí cobraven en termini tot el realitzat (per exemple la del productor José Luís Moreno), mentre que a les productores valencianes se'ls retardava el pagament i passaven a cobrar del FLA. Es produïa així un endeutament de les productores amb els treballadors, que fins i tot avui està per resoldre en els tribunals.

Som conscients que aquesta situació ha portat a l'acomiadament d'un gran nombre de treballadors i al tancament d'empreses productores a la Comunitat Valenciana. Ara s'intenta substituir el buit deixat per RTVV per un pacte amb RTVE que ample l'horari de desconexió, la qual cosa suposaria lògicament menys autogovern per gestionar la nostra informació, cultura i entreteniment. Això és, una recentralització dels nostres senyals d'identitat. Un acord que, com s'ha vist en els últims dies, té poc acoblament legislatiu i que suposaria un desemborsament econòmic de difícil justificació pels qui van tancar RTVV per suposades qüestions de sostenibilitat.

Pel que fa a la **situació de les TDT's**, la sala tercera del Tribunal Suprem va anul·lar en 2012 totes les adjudicacions de la Televisió Digital Terrestre (TDT) que va atorgar la Generalitat Valenciana al desembre de 2005. Un total de 42 freqüències locals en 14 demarcacions i que van anar a parar en bona mesura al grup Mediamed, vinculat a l'empresari José Luis Ulibarri, implicat en el cas Gürtel, entre altres empreses. Algunes amb fortes vinculacions amb el Partit Popular.

La sentència qüestiona la forma d'adjudicació realitzada pel Consell i afegeix que l'elecció no garantia el principi d'imparcialitat. Així mateix, les concessions de les TDT d'àmbit autonòmic no compleixen la llei i tant Mediterraneo TV com Las Provincias (Vocento) emeten gràcies a un tracte de favor de RTVV que està denunciat pel grup polític Compromís i extreballadors de RTVV.

- El cas megalòman i de balafament de la Ciutat de la Llum.

- Desaparició o fallida econòmica de la majoria de les productores audiovisuals existents abans del tancament de RTVV, ofegades pel retard en el pagament del deute adquirit per elles per part de l'administració o la pròpia RTVV.
- Descens continuat i anul·lació als Pressupostos de la Generalitat per al foment del sector audiovisual i el doblatge. Ajudes que passaven pel control de la Generalitat i RTVV, seguint directrius d'“amiguisme” i control polític.
- Destrucció de la indústria de serveis i el doblatge.
- 92% d'atur entre els professionals del sector audiovisual.
- Supressió de la Mostra de Cinema del Mediterrani.

La catastròfica situació és el resultat de polítiques destinades més a l'“autobombo” i el clientelisme que al desenvolupament i expansió del teixit empresarial, al foment de la creació audiovisual i d'una ocupació de qualitat dins del sector audiovisual. És temps, doncs, d'anàlisi i de reflexió autocrítica per a, des de l'experiència del que ha fallat, reorientar i reestructurar un sector que si es tarda a dinamitzar, perdrà el millor que té: els seus professionals.

Es tracta ací, des de la perspectiva dels professionals, de proposar les mesures necessàries perquè el sector audiovisual pugua reprendre l'activitat des de bases sòlides que garantisquen la viabilitat sostenible de tots els col·lectius professionals, empresarials i acadèmics.

És temps d'orientar i proposar les polítiques audiovisuals de futur, que des de la perspectiva d'un nou renaixement de la indústria, orienten als polítics en l'adopció de mesures que fomenten la creació d'una indústria audiovisual potent, capaç de fomentar la identitat pròpia i de ser competitiu en un mercat més enllà de les fronteres de la Comunitat Valenciana.

Un sector que és molt més que la necessitat imperiosa d'una radiotelevisió pública de qualitat que siga motor de la indústria i de les empreses de continguts. Cal ajudar i fomentar l'ús de les noves tecnologies i l'expansió exterior que, si no s'afronta, caurà en el mateix error comès fins ara. No podem tenir un sector superdependent exclusivament de RTVV.

1.3 MESURES NECESSÀRIES

1.3.1 Legislatives

No totes les mesures que es podrien aplicar són competència de les comunitats autònomes. Cal tenir en compte les competències en determinades matèries de l'Estat espanyol i les directives europees. Un complex i ampli marc legislatiu (implica a la

cultura, l'economia, la indústria, les empreses i al mercat laboral) del qual hem extret una sèrie de normes que regulen l'estructura audiovisual a les quals cal atènyer-se a l'hora d'iniciar qualsevol acció legislativa i que s'inclouen en l'Annex 1.

Propostes Legislatives

Evidentment, la regulació incideix directament tant en l'estructura com en el funcionament i dinàmica del sector comunicatiu i audiovisual. En aquest sentit, la Comunitat Valenciana porta un clar retard respecte a altres comunitats. La major part de les lleis que regeixen el funcionament, control democràtic i independència del sector audiovisual i de l'RTVV, com el Consell Audiovisual de la Comunitat Valenciana, el Consell Assessor i el Comité de Redacció, no es compleixen o no han estat desenvolupades.

Per això proposem:

Una nova **LLEI AUDIOVISUAL VALENCIANA**, ja que la Llei de l'Audiovisual Valencià de 2006 (LAV) està desfasada. En el seu preàmbul se citen lleis ja derogades. És, a més a més, una llei anterior a la 7/2010, de 31 de març, Llei General de la Comunicació Audiovisual (LGA) i anterior a l'apagada analògica i que, a més, no ha servit per consolidar el sector audiovisual a la Comunitat Valenciana. La Llei de 2006 era una sèrie de principis inspiradors del sector audiovisual valencià que, majoritàriament, quedaven molt ambigus i que, o no es van complir, o no es van promulgar les seues lleis de desenvolupament.

Una llei audiovisual hui més necessària que mai a causa del caos existent en les TDT's autonòmiques i locals, producte -una vegada més- del mal ús de les concessions de les mateixes. És per tant necessari, per protegir al ciutadà de posicions dominants d'opinió, que es garantisca el pluralisme extern, els drets dels consumidors i donar seguretat jurídica a les empreses prestatàries, una reordenació i nova concessió de llicències d'acord amb la distribució territorial de la Comunitat Valenciana. Per descomptat, aquests prestadors estaran sotmesos a les sancions del Consell Audiovisual si no compleixen les lleis en vigor i l'encàrrec de servei d'interès general.

La posada en marxa del **CONSELL AUDIOVISUAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA** com estableix l'art. 56.3 de l'Estatut d'Autonomia, la Llei de l'Audiovisual Valencià de 2006 i com existeix en tota Europa i en altres comunitats autònomes (Catalunya, Andalusia, País Basc).

Un Consell amb competències per detectar les posicions dominants i practiques abusives al mercat audiovisual valencià, així com amb competències d'inspecció, control i sanció en matèria audiovisual. Així mateix, tindria control de la gestió i del compliment de la funció de servei públic de la futura RTV, en l'avaluació del qual deurien atorgar audiència als diferents interessats (grups polítics, associacions

d'usuaris, sindicats, etc.) i els seus resultats haurien de publicar-se, per fer efectiu l'Article 41.3 de la Llei 7/2010, de 31 de març.

Respecte a la seva composició, seria necessari desvincular-la totalment del poder polític, havent d'estar format per persones de gran reputació, tant del món professional com de l'acadèmic.

Exigir al Govern Central la creació del **CONSELL ESTATAL DE MITJANS AUDIOVISUALS** (CEMA) i del seu Comitè Consultiu, tal com es defineix en el Títol V de la Llei 7/2010, de 31 de març, com l'òrgan regulador i supervisor del sector audiovisual que exercirà les seves competències sota el principi d'independència dels poders polítics i econòmics. Seran les seues funcions principals garantir la transparència i el pluralisme en el sector i la independència i imparcialitat dels mitjans públics així com del compliment de la seva funció de servei públic.

Un nou **ESTATUT DE RTV**. RTVV es va crear amb un ampli consens polític i social mitjançant la Llei de Creació de 1984. L'Ens Públic ha tingut dues èpoques ben diferenciades. La primera, amb govern socialista de 1989 fins a 1995, amb una gestió sostenible i viable basada en la producció pròpia, l'externalització (compra d'alienes) de la ficció i part de l'entreteniment i una plantilla ajustada i dimensionada. La segona etapa, amb govern del Partit Popular de 1995 fins a l'actualitat, caracteritzada pels intents de privatització i externalització de la producció, el sobredimensionament de la plantilla, el deute financer amb bancs nacionals i estrangers de més de 1.000 milions d'euros, els casos de corrupció com Gurtel i Triskel que han portat a alguns dels seus gestors als tribunals per malversació de fons públics (directius que majoritàriament han estat posats a dit o producte de la porta giratòria) i una manipulació informativa al servei del partit al govern.

1.3.2 Règim d'ajudes públiques al sector audiovisual

Els principis i règim d'ajudes a l'Audiovisual es regulen en el títol III de la Llei del Sector Audiovisual 1/2006 de la Generalitat. Llegint-la, tot sembla de color de rosa. Està molt bé si s'hagués complert. Però quasi sempre les ajudes han anat a parar a la producció cinematogràfica i televisiva de ficció, documental i animació, oblidant-se d'altres ajudes imprescindibles a la indústria, l'exhibició i promoció de productes audiovisuals.

El problema de les subvencions a l'audiovisual (producció i creació) en els últims anys ha estat la inseguretat que provocava en el sector no saber ni com, ni quan, ni per quina quantitat sortirien publicades o, si més no, es convocarien. Tampoc estava garantit el seu cobrament dintre del termini i en la forma escaient. D'aquesta manera produir una pel·lícula es convertia en una aventura més que en una activitat industrial. Un altre dels mals de les ajudes han estat la composició de les comissions que les concedien, dominades per l'administració a través d'una àmplia majoria per la incorporació de RTVV.

Estant be les bases del model d'ajudes, el seu desenvolupament ha estat un fracàs durant els últims anys. Molt poques pel·lícules valencianes s'han estrenat comercialment o, si ho han fet, poques d'elles han tingut repercussió. Potser seria millor que es recolzessin un gran nombre de guions en la seua fase d'escriptura (sense perjudici a les ajudes a la producció, distribució i exhibició). Després, en el procés d'escriptura d'aquestes històries es demostrarà quines val la pena seguir en la seua fase de desenvolupament i producció i quines no han quallat i caldria descartar.

Creiem que és més fàcil tirar al fem 100 pàgines de paper si la història és dolenta que no embarcar-se en un projecte de milions d'euros, que estiga abocat al fracàs. Invertir en creació sempre és rendible i, a més, molt barat. Per això proposem, tot i estant d'acord amb les ajudes que es plantegen en la Llei de l'Audiovisual Valencià, els següents punts:

- Creiem imprescindible que l'IVAC tinga independència econòmica, perquè no succeísca el que està passant aquest any 2014 amb les ajudes. Des de gener s'estava anunciant per par de l'administració la publicació de les ajudes a la producció però, com Hisenda no les signava, l'IVAC no podia llançar la convocatòria. Això implica que no hi ha un calendari fiable perquè un productor pugua traçar un pla de finançament amb garanties. Per tant, les ajudes haurien de ser convocades amb regularitat, en data i amb temps suficient per a la seua presentació formal per part dels interessats de la documentació requerida (no pot succeir com aquest any 2014, on han estat convocades a l'agost i amb 15 dies per presentar tota la documentació).
- Que s'incloguen en la convocatòria de les ajudes els terminis de cobrament una vegada passats tots els tràmits administratius.
- Que no es puguen presentar a les subvencions empreses o persones que tinguen deutes pendents amb els treballadors o no hagen complert amb les seues obligacions tributàries o amb la Seguretat Social, intentant evitar la pràctica massa habitual d'obrir una nova empresa tenint deutes amb unes altres.
- Que no es puguen presentar a les subvencions, o que no es pugua realitzar el pagament de la subvenció, a aquells que no compleixen o no justifiquen el pagament als professionals del mínim establert en les taules salarials del Conveni Col·lectiu de la indústria de producció audiovisual.
- Es necessita una Comissió d'adjudicació composta per professionals de les diferents associacions professionals i aliena a la futura RTV. Es poden establir convenis amb la nova RTV per a l'adquisició obligatòria dels drets d'antena o coproduccions, però no per això han d'estar en les comissions d'adjudicació.

- Per evitar males pràctiques anteriors per part del sector, creiem imprescindible que les productores valencianes que opten a ajuda pública hagen de destinar i justificar un percentatge dels diners de producció a la partida de promoció.
- Com ja hem dit, ens sembla bé el tipus de subvencions que estableix la Llei de 2006:
  - ✓ Ajudes directes i financeres per al desenvolupament de projectes i elaboració de guions d'obres cinematogràfiques i audiovisuals.
  - ✓ Ajudes a petites i mitjanes empreses del sector audiovisual de la Comunitat Valenciana per a la promoció dels seus productes audiovisuals als mercats i afavorir la seva competitivitat.
  - ✓ Ajudes al finançament d'activitats de producció, distribució i exhibició d'obres cinematogràfiques i audiovisuals valencianes.
  - ✓ Ajudes a la inversió en adquisició d'equipament per a la producció audiovisual, així com per al desenvolupament de les infraestructures i innovació tecnològica de la indústria audiovisual. Per tal d'aconseguir-ho, podran concertar-se per part de la Generalitat els oportuns convenis de col·laboració o cooperació amb entitats financeres, atenent amb prioritat a la tecnologia digital per al foment de les empreses que distribueixen per internet en directe *-live streaming-* o sota demanda.
  - ✓ Ajudes per a l'amortització dels costos de producció de les obres cinematogràfiques valencianes tenint en compte criteris objectius de caràcter automàtic com l'acceptació dels espectadors en el període de projecció a les sales d'exhibició cinematogràfica, i la recaptació obtinguda per les mateixes durant el temps que reglamentàriament es determine.

1.3.3 Mesures de foment i creació d'empreses audiovisuals i creació d'ocupació en el sector audiovisual

Encara que les ajudes a les empreses audiovisuals estan contemplades en el punt anterior, l'actual situació del sector és alarmant. Les empreses que no han tancat, han aplicat un ERO i pràcticament no tenen personal fixe. Això ha portat a una precarització, més si cap, de l'ocupació en el sector.

El foment d'empreses audiovisuals repercuteix en la creació d'ocupació. Únicament apuntem que no n'hi ha prou amb crear llocs de treball: cal que siguen dignes. Si els treballadors de l'audiovisual accepten la temporalitat del seu treball (contractes per obra), almenys caldrà exigir unes condicions salarials dignes i d'acord amb aquesta fugacitat i exclusivitat laboral. Perquè es complisca, la nostra proposta és que tota productora que opte, bé a una subvenció de l'IVAC, o bé a un contracte amb la nova

RTV pública, ha de signar un document de **bones pràctiques laborals** i acollir-se a un **codi deontològic de l'audiovisual valencià**. D'aquesta manera, si no ho compleix i el Consell Audiovisual té poder sancionador, aquesta empresa podria ser amonestada per la seva conducta.

Algunes de les mesures que proposem són:

- Utilització de la Ciutat de la Llum com a centre d'estudis de l'audiovisual. Gestió dels seus recursos en benefici de les productores valencianes. No es pot privatitzar un patrimoni públic que ha costat milions d'euros als ciutadans valencians.
- Tornar a organitzar la Mostra del Mediterrani amb l'esperit inicial: mostrar la cinematografia dels països de l'arc mediterrani.
- Fomentar el R+D+I de la nova tecnologia digital per al desenvolupament d'eines i plataformes per a la producció i posada a la disposició de continguts en tots els sectors de l'activitat
- Redacció per la MESAV d'un codi deontològic i de bones pràctiques laborals del sector audiovisual valencià.

1.3.4 Annex 1

Àmbit europeu

- La política audiovisual de la UE es regeix principalment pels articles 167 i 173 del Tractat de Funcionament de la Unió Europea (TFUE). La peça clau de la legislació en matèria de política audiovisual és la Directiva de serveis de comunicació audiovisual, que va entrar en vigor al desembre de 2007.
- Directiva 89/552/CEE, coneguda com a Directiva “Televisió Sense Fronteres”
- Directiva 2007/65/CE del Parlament Europeu i del Consell d'11 de desembre de 2007 per la qual es modifica la Directiva 89/552/CEE del Consell sobre la coordinació de determinades disposicions legals, reglamentàries i administratives dels estats membres, relatives a l'exercici d'activitats de radiodifusió televisiva
- Llibre Verd sobre la protecció dels menors i de la dignitat humana en els nous serveis audiovisuals i d'informació. Brussel·les, 16.10.1996 com (96)483
- Comunicat de la Comissió sobre l'aplicació de les normes en matèria d'ajudes estatals als serveis públics de radiodifusió (2001/C 320/04)

Àmbit estatal

- La Llei del Cinema aprovada el 28 de desembre de 2007, Llei 55/2007; Ordre CUL/2834/2009, de 19 d'octubre, per la qual es dicten normes d'aplicació del Reial decret 2062/2008, de 12 de desembre, pel qual es desenvolupa la Llei 55/2007, de 28 de desembre, del Cinema, en les matèries de reconeixement del cost d'una pel·lícula i inversió del productor, establiment de les bases reguladores de les ajudes estatals i estructura del Registre Administratiu d'empreses Cinematogràfiques i Audiovisuals.
- Llei Orgànica 2/1997, de 19 de juny, reguladora de la clàusula de consciència dels professionals de la informació.
- Llei 7/2010, de 31 de març, General de la Comunicació Audiovisual.
- Llei 17/2006 de la Ràdio i la Televisió de Titularitat Estatal i complementada amb la Llei de 2009 de Finançament de la Corporació RTVE.
- Acord de la Comissió Mixta de Control Parlamentari de la Corporació 794/000003 (S) RTVE i les seves Societats pel qual s'aprova la proposta de mandat marco a la Corporació RTVE previst en l'article 4 de la Llei 17/2006, de 5 de juny, de la ràdio i la televisió de titularitat estatal.
- Reial Decret 944/2005, de 29 de juliol, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la televisió digital terrestre.
- Reial Decret 439/2004, de 12 de març, pel qual s'aprova el Pla tècnic nacional de la televisió digital local.
- Reial Decret-Llei 1/2009, de 23 de febrer, de mesures urgents en matèria de telecomunicacions.
- Pla Marc d'actuacions per a l'alliberament del dividend digital 2012-2014.
- Conveni Col·lectiu de la indústria de producció audiovisual.

Àmbit de la Comunitat Valenciana

- Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana.
- Reial decret 1126/1985, de 19 de juny, de traspàs de funcions de l'administració de l'Estat a la Comunitat Valenciana en matèria de mitjans de comunicació social.
- Llei de la Generalitat Valenciana 7/1984, de 4 de juliol, de creació de l'entitat pública Radiotelevisió Valenciana (RTVV), i regulació dels serveis de radiodifusió i televisió de la Generalitat Valenciana.

- Llei 3/2012, de 20 de juliol, de la Generalitat, d'Estatut de Radiotelevisió Valenciana [2012/7324]
- Llei 4/2013 de 27 de novembre per la qual s'acordava la supressió del servei públic de ràdio televisió valenciana
- Llei 1/2006, de 19 d'abril, de la Generalitat, del Sector Audiovisual
- Decret 212/2009, de 20 de novembre, del Consell, pel qual es regula el Registre de Concessionaris de Radi i Televisió de la Comunitat Valenciana. [2009/13401]
- Resolució d'1 de febrer de 2010, de la Direcció general de Treball, Cooperativisme i Economia Social, per la qual es disposa el registre i la publicació del Conveni Col·lectiu de Radiotelevisió Valenciana, Televisió Autònoma Valenciana, SA, i Radio Autonomia Valenciana (cod. 8000142). [2010/1181]
- Decret 5/2013, de 4 gener. Aprova el Reglament d'Organització i Funcionament de CulturArts Generalitat.

2 EL CONSELL DE L'AUDIOVISUAL VALENCIÀ: UNA NECESSITAT URGENT

Els referents històrics respecte al paper i la funció social dels mecanismes reguladors del sector audiovisual ens condueixen a l'etapa de consolidació dels sistemes liberals de comunicació al llarg del segle XX i especialment després de la segona guerra mundial.

El conflicte d'interessos i de principis entre la defensa de la llibertat de premsa (base dels models comunicatius democràtics) i la defensa de les llibertats econòmiques i de propietat dels mitjans (base del model comunicatiu capitalista i comercial) obliga a establir mecanismes de control i mediació com els consells audiovisuals, que han de vetllar pel respecte i el foment dels valors democràtics (base de la teoria de la responsabilitat social).

Quan aquestes reflexions i propostes normatives es porten al terreny pràctic i s'institucionalitzen, sol ocórrer que el debat deriva cap a la composició i el funcionament d'aquests organismes i es reproduïxen els esquemes típics de repartiment del poder, d'influències polítiques i de control. Més enllà d'aquests estereotips i de les diferents fórmules utilitzades, hem d'assumir la necessitat, social i política, que el sistema de mitjans compte amb referents estables que assegurin el respecte, i si pot ser el compliment, de les regles del joc que concerneixen al conjunt de la societat: tan legítims són els interessos econòmics dels operadors com els interessos sociopolítics dels ciutadans.

Espanya és l'únic estat membre de l'antiga Europa que no posseeix un consell audiovisual estatal. De les dèsset autonomies, només tres tenen, a dia d'avui, un Consell de l'Audiovisual. Aquesta inèrcia històrica, juntament amb el aparent desinterès de la classe política pels mitjans de comunicació, més enllà dels seus interessos partidistes i econòmics, ha portat a la nostra comunitat a l'escenari més tràgic pel que fa a mitjans de comunicació.

El recent tancament de RTVV, una decisió adoptada sense el consens necessari, evidencia la necessitat d'un Consell Audiovisual Valencià potent, responsable i independent.

Ha quedat palés que les polítiques informatives basades en els interessos propagandistes de determinats partits, la mala gestió dels ens públics i la submissió irracional al tot poderós poder polític, no garanteixen la pervivència del sector audiovisual, ni tan sols la dels seus més lleials súbdits.

És necessària una revalorització de la nostra professió, i els primers que hem de valorar-la som nosaltres, els professionals, treballant des del rigor, l'ètica i la

professionalitat. Quan els professionals venen el seu treball als interessos polítics o econòmics, perden el respecte cap a la nostra feina. Per al poder polític ens convertim en una joguina més entre les seues mans capritxoses, i per a la nostra audiència simplement no som el que ella espera de nosaltres.

És per açò que som els professionals els que hem de fomentar amb tot el nostre entusiasme la creació d'un Consell Audiovisual Valencià, que regule i vigile la bona pràctica en els mitjans de comunicació de la Comunitat Valenciana, i a la vegada, servisca com a paraigües per als professionals, davant els possibles abusos del poder polític o econòmic. És l'única manera que els professionals, l'audiència i l'ètica periodística, tinguen una eina que els defense d'ingerències interessades.

En l'estat espanyol podem trobar tres consells audiovisuals ja constituïts i en funcionament: són el CAC (Consell de l'Audiovisual de Catalunya), el CAA (Consell Audiovisual d'Andalusia) i el COAN (Consell Audiovisual de Navarra).

Existeixen altres consells en procés de formació en altres comunitats com és el cas de Canàries o el nostre propi. La falta de voluntat política i la pèrdua del control dels mitjans per part dels governs de torn han provocat l'estancament en l'aplicació de la Llei de 2006.

En la nostra proposta de Consell Audiovisual prendrem com a punt de partida els tres ja constituïts i en funcionament que hem comentat més amunt, així com les propostes de grups polítics de la nostra comunitat.

2.1 PRINCIPIIS D'ACTUACIÓ

Els principis d'actuació i les funcions del Consell Audiovisual serien els següents:

- Defensar la llibertat d'expressió i d'informació
- Defensar el pluralisme lingüístic i difusió del valencià com a llengua pròpia de la comunitat
- Defensar el pluralisme polític, social, religiós, cultural i de pensament, així com la neutralitat en el seu tractament.
- Defensar la veracitat i honestat informativa
- Garantir el principi constitucional d'igualtat
- Impulsar valors de tolerància, solidaritat i respecte a la dignitat humana

Àmbit d'actuació

- Competències plenes sobre els mitjans de comunicació audiovisual de radiodifusió sonora i televisió, en l'àmbit de la Comunitat Valenciana i també en

l'àmbit local. Tant mitjans de titularitat pública com a privada, independentment de quin siga el sistema de difusió emprat

- Competència plena sobre els continguts en les desconexions per a la Comunitat Valenciana de les cadenes d'àmbit estatal

Funcions

- Potestat reglamentària, inspectora i sancionadora

Títols habilitants

- Atorgar els títols que habiliten la prestació del servei de comunicació audiovisual i garantir el compliment de les seues condicions

Continguts

- Vetllar pel compliment de la normativa reguladora de l'audiovisual en particular dels principis del pluralisme polític, social, religiós, cultural i de pensament
- Vetllar pel compliment del pluralisme lingüístic i pel compliment de la normativa sobre el valencià
- Vetllar pel compliment de la legislació sobre protecció de xiquets i adolescents
- Vetllar pel compliment de la legislació sobre publicitat
- Garantir el compliment de les emissions de servei públic assignades als mitjans públics
- Encarregar investigacions, mitjançant concurs públic, a investigadors d'universitats valencianes

Emissió d'Informes

- Emetre informes previs sobre els projectes de llei relatius al sector audiovisual
- Emetre informes per pròpia iniciativa
- Emetre un informe anual sobre les activitats del Consell Valencià de l'Audiovisual i de la situació del sistema audiovisual a la Comunitat Valenciana

Co-regulació, autorregulació i arbitratge

- Promoure l'adopció de mesures de co-regulació i d'autorregulació del sector audiovisual valencià
- Exercir, a instàncies de les parts del conflicte, funcions arbitrals i de mediació

2.2 PROPOSTA D'ORGANITZACIÓ

- Àrea de continguts. En aquest apartat suggerim la creació de l'Oficina de Defensa de l'Audiència, on es planteja una interacció directa entre la ciutadania i el consell. Per mitjà d'aquesta oficina, qualsevol ciutadà pot presentar queixes o suggeriments sobre la programació o publicitat emesa a la Comunitat Valenciana pels mitjans de comunicació.
- Àrea jurídica
- Àrea d'organització
- Gabinet de telecomunicacions

2.3 COMPOSICIÓ

El Consell de l'Audiovisual Valencià, hauria d'estar compost per 7 membres i un president.

Aquests membres han de ser proposats per, almenys, dos grups parlamentaris i es trien per majoria de dos terços de la càmera, entre professionals de reconegut prestigi i experiència en el sector audiovisual, els quals han d'acreditar aquesta condició davant una comissió de les Corts Valencianes que els entrevistarà.

La cambra autonòmica proposarà, com a mínim, el doble de candidats del nombre de membres a elegir. Els currículums dels proposats seran avaluats per una comissió d'experts de la Mesa del Sector Audiovisual i d'acadèmics de comunicació de les universitats valencianes, amb l'objectiu que els diputats consideren aquests informes tècnics preliminars d'idoneïtat en comparéixer els candidats davant la comissió parlamentària prèvia a la seua elecció.

El president es triarà pels propis membres del consell i és nomenarà pel Consell de govern, sent el seu mandat de sis anys. En el cas dels vocals, cada dos anys es realitzarà la renovació parcial d'un terç del Consell. A més, es planteja la dedicació exclusiva per als seus membres, amb l'objectiu que actuen amb plena independència i neutralitat, alhora que se sotmeten al règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs de l'administració autonòmica i es prohibeix qualsevol vinculació, directa o indirecta, amb l'adreça dels partits polítics, sindicats o amb interessos empresarials en el sector audiovisual.

2.4 VALORACIONS I REFLEXIONS A MANERA DE CONCLUSIÓ

El perill de constituir un consell audiovisual que reproduïska els mals endèmics de la politització, la dependència orgànica o l'actuació arbitrària o interessada no es troba tant en el model a seguir com en una interpretació apriorística de la intencionalitat

política que s'amaga després de la seua constitució. Açò explicaria, en part, aqueixa falta d'acord i consens en el cas valencià, on tant les conjuntures i interessos polítics de partit com els prejudicis en relació amb el funcionament d'altres consells audiovisuals, tenyeixen el debat d'acusacions mútues en relació amb una institució que ni tan sols està encara regulada.

No obstant aço, hi ha acord en què la funció d'un consell audiovisual consisteix a vetllar pels principis comunicatius que sustenten una societat democràtica: la defensa i foment del pluralisme, la veracitat informativa, el respecte a les diferents opinions, etc.

Així mateix, hi ha altres tasques i responsabilitats menys conegudes però igual d'importants per a un consell audiovisual: potenciar l'autorregulació del sector i el respecte a les normes comunes, la recerca i l'anàlisi prospectiva del sector, perquè les normes s'adeqüen a les necessitats econòmiques i socioculturals, l'arbitratge i la mediació entre els diferents interessos en joc, etc.

En definitiva, pot ser que un model de consell audiovisual no consensuat siga una mala solució per al sector, però és necessari establir una política audiovisual coherent que permeta completar el disseny del model audiovisual valencià.

En aqueix sentit, la creació del futur consell ha de servir, precisament, per a poder desenvolupar i supervisar molts dels aspectes que han quedat recollits en la llei general de l'audiovisual valencià que actualment està en vigor.

3 CARACTERÍSTIQUES I GESTIÓ DE LA NOVA RADIOTELEVISIÓ PÚBLICA VALENCIANA. CAP A UN NOU MODEL DE GOVERNANÇA

El naixement de les ràdios i televisions públiques, de cobertura autonòmica, va ser resultat del desenvolupament de l'Estat Autonòmic, previst a la Constitució Espanyola de 1978, en el Títol VIII, titularitat pública refrendada per la Llei del Tercer Canal (Llei 46/1983). Al nostre Estatut d'Autonomia (Llei Orgànica 5/1982, d'1 de juliol), al seu article 56, es fa referència explícita a les competències de la Generalitat Valenciana per a “regular, crear i mantenir televisió, ràdio i mitjans de comunicació social, de caràcter públic, per al compliment de les seues finalitats”.

Més de trenta anys després, hem passat d'una oferta televisiva exclusivament pública, a un panorama televisiu àmpliament dominat per canals privats; en el camp radiofònic, la oferta pública ha estat sempre prou reduïda, amb un clar predomini de les ràdios comercials.

L'actual situació a la Comunitat Valenciana, agreujada pel tancament de RTVV el passat 29 de novembre de 2013, ens duu a reclamar la restitució dels serveis públics de ràdio i televisió per al nostre territori. Per funcions de servei públic entenem aquelles ràdios i televisions que ofereixen garanties democràtiques –especialment, la defensa del pluralisme- al servir d'estímul a la participació ciutadana, a promoure la convivència cívica, el desenvolupament democràtic i plural de la societat, així com el coneixement i respecte a totes les opcions polítiques, socials, culturals i religioses, des de la màxima consideració al principi d'igualtat; la funció cultural, identitària, social i de benestar social; la funció de servir a l'impuls de l'economia, del desenvolupament i d'equilibri territorial; la funció de servir de motor a la indústria audiovisual i, en general, a les indústries culturals i creatives; la funció divulgadora i socialitzadora del coneixement, entre altres aspectes, tal i com ha estat destacat per reconeguts especialistes nacionals i internacionals (Prado, Moragas, Bustamante, Zallo, Miège, Hesmondhalgh, Richeri, etc.).

Així doncs, el principal paràmetre per a establir una distinció nítida entre ràdios i televisions públiques o privades ve donat per la rendibilitat social i cultural, en el cas de les primeres, front a la rendibilitat econòmica i comercial de les ràdios i televisions privades i comercials que tenen, legítimament, afany de lucre.

3.1 CARACTERÍSTIQUES DEL SERVEI PÚBLIC

Principals característiques que hauria de reunir un servei públic de ràdio i televisió al territori de la Comunitat Valenciana:

- Tal i com ve recollit tant a la Llei 7/1984, de 4 de juliol, de creació de la entitat pública RTVV, com a la Llei 3/2012, de 20 de juliol, d'Estatut de Radiotelevisió Valenciana (RTVV SAU), encara que amb prioritats diferents, la promoció de la llengua i de la cultura valenciana és un objectiu fonamental, sinó el més rellevant de tots, que justifica la creació d'una nova radiotelevisió pública valenciana.

La llengua valenciana expressa la identitat del poble valencià i és un vehicle de comunicació d'un valor cultural i patrimonial extraordinari, que té actualment una presència quasi residual als mitjans de comunicació social de la Comunitat Valenciana.

És per això que creguem que tota la programació de la nova radiotelevisió dels valencians/es hauria de ser un 100% en valencià. En aquest sentit, i com a radiotelevisió de servei públic, s'hauria d'oferir el màxim número de programes amb subtitulació en valencià, fins i tot amb característiques adaptades per a sords, i altres col·lectius com els ciutadans amb dificultats de visió que podrien gaudir de serveis com les audiodescripcions.

- La creació d'una radiotelevisió pública valenciana és també una resposta al mandat constitucional del dret de la ciutadania per a accedir a la informació. Així, la radiotelevisió pública autonòmica haurà de garantir que el ciutadà pugui accedir a una informació plural, contrastada i lliure d'interessos partidistes i particulars, que només pot oferir uns serveis informatius d'una radiotelevisió pública, que ha d'entendre's com una eina fonamental per a la salut democràtica i el progrés d'una societat avançada. En l'actual panorama radiotelevisiu, dominat per operadors privats, l'existència d'uns serveis informatius públics potents, que respecten escrupolosament aquests principis, són garantia del control democràtic de la informació, de pluralisme i d'independència del poder polític i dels interessos mercantilistes.
- És essencial que els serveis informatius de la radiotelevisió pública estiguen gestionats de manera transparent i professional, evitant les ingerències del poder polític.

Amb aquesta finalitat, s'arbitraran procediments i mecanismes de control que permeten protegir el treball professional dels treballadors públics de qualsevol intent d'instrumentalitzar, per interessos partidistes, l'activitat d'aquest servei públic.

- La creació d'un servei de ràdio i televisió pública en la Comunitat Valenciana ha de servir per a potenciar i impulsar el sector audiovisual valencià i, de manera

general, les indústries culturals i creatives, que tenen una importància estratègica en una economia moderna, basada en el coneixement.

La nova RTV pública valenciana ha de promoure la creació d'empreses productores i de serveis, alenant la innovació empresarial i cultural. Aquests mitjans de comunicació públics, de indubtable rellevància estratègica, han d'estimular la creació d'un teixit industrial de l'audiovisual, que no només treballa per a la radiotelevisió pública valenciana sinó que tinga ambició d'oferir produccions de qualitat a altres cadenes públiques i privades, fora del territori.

- La radiotelevisió pública dels valencians/es ha de vetllar perquè el desenvolupament del sector audiovisual valencià siga coherent i proporcionat territorialment, afavorint la presència i participació de les totes les comarques i territoris de la Comunitat Valenciana.

La radiotelevisió pública valenciana ha d'estimular la visibilitat de la producció audiovisual que sorgeix, no només de productores independents, sinó també de les produccions que sorgisquen de les universitats, els centres educatius, de les associacions cíviques i culturals, en definitiva, de la societat civil.

- Això no obstant, no és cap obstacle per a que la nova RTV pública valenciana promoga la col·laboració amb altres territoris de la resta de l'estat, en especial amb les RTV públiques estatals i autonòmiques.

S'ha de promoure l'intercanvi i realització de programes i produccions audiovisuals amb els territoris amb els que compartim la nostra llengua i nombrosos trets culturals, com és el cas de les Illes Balears i Catalunya. Paral·lelament, és essencial promoure col·laboracions i coproduccions amb països de la Unió Europea i de Llatinoamèrica, per tal de tenir presència als mercats internacionals de l'audiovisual.

- La ràdio i la televisió públiques de la Comunitat Valenciana són mitjans de comunicació social que, com a servei públic, han d'oferir informació, entreteniment i formació de qualitat a la ciutadania.
- La radiotelevisió pública dels valencians ha de satisfer el dret ciutadà a rebre informació lliure i vertadera, així com facilitar l'exercici de la llibertat d'expressió de forma plural, oberta i horitzontal. El serveis informatius de la radiotelevisió pública han de ser de producció pròpia, comptant amb els mitjans tècnics i els recursos econòmics suficients per a oferir una informació de qualitat.

- La radiotelevisió pública valenciana es dotarà d'un Llibre d'estil on es fixen la seua política editorial i la dels seus mitjans, les normes lingüístiques, en base a aconseguir un ús adequat i correcte de la llengua, i les normes periodístiques i professionals tendents a oferir a la ciutadania una informació honesta i de qualitat.
- El disseny de la programació d'entreteniment de la radiotelevisió pública ha de ser equilibrat, combinant una oferta de programes de producció pròpia amb la producció aliena.

La producció pròpia haurà d'estar proporcionada a la dimensió de la plantilla de la futura RTV pública valenciana i de la seua capacitat de producció de programes. No obstant això, la creació d'una oferta radiotelevisiva de qualitat necessita d'un número suficient de professionals, ben qualificats: els programes informatius han de ser produïts per la plantilla pròpia de la cadena, per tal de garantir la independència i el pluralisme informatiu, que només una radiotelevisió pública, ben gestionada –amb transparència i professionalitat –, pot oferir. L'externalització de la producció de programes i la compra de programes, pel·lícules, sèries, documentals, etc., s'han de controlar i gestionar des de la pròpia cadena pública de radiotelevisió, per a garantir la seua qualitat i per a complir la missió de servei públic dels mitjans de comunicació públics.

- La programació de la nova RTV pública valenciana hauria d'apostar per programes de debat, per programes d'entrevistes als nostres representants polítics i del món de la cultura –donant compte de la heterogeneïtat i riquesa del panorama social, cultural i polític de la Comunitat Valenciana-, pel periodisme d'investigació, per programes magazines de producció pròpia que construïsquen una imatge moderna, plural i respectuosa amb la realitat de la nostra terra. Hauria de fer-se una aposta decidida per la producció de programes en directe, un tret definidor i un valor segur dels mitjans televisiu i radiofònic al panorama comunicatiu contemporani.
- La producció de sèries documentals i programes culturals és un altre aspecte important que hauria d'impulsar el nou servei públic de radiotelevisió. Aquest tipus de produccions tenen un públic fidel i un valor formatiu indubtable. S'hauria d'estimular la producció de sèries documentals i culturals, tant amb recursos propis, com amb el concurs de productores especialitzades de la Comunitat Valenciana.
- L'oferta de programes esportius hauria d'estar present a la RTV pública valenciana, això sí evitant entrar en la guerra per la compra de drets d'emissió d'esdeveniments esportius, com el futbol de primera divisió, la fórmula 1, etc., que tenen uns costos inassumibles per a l'administració pública.

Els esports autòctons i minoritaris haurien de tenir un clar espai a la graella de la radiotelevisió pública valenciana.

En definitiva, es tractaria d'oferir una oferta de retransmissions esportives que no mereix l'atenció de les ràdios i televisions privades, per la seua escassa rendibilitat comercial, però que sí tenen un indubtable interès social i pot servir, a més a més, per a impulsar l'esport de base a la nostra Comunitat.

- A la graella de programació de la nova radiotelevisió pública ha d'haver espai per a l'emissió de pel·lícules i sèries de televisió que tinguen una important demanda per a l'audiència (com és el cas de produccions de ficció nord-americanes).

Amb aquesta finalitat, s'arribarà a acords amb la resta de televisions públiques de caràcter autonòmic (pertanyents a la FORTA) per comprar eixes produccions a un preu més competitiu. No obstant això, totes les pel·lícules i sèries de televisió haurien de doblar-se i subtitular-se en valencià.

Per tal d'estalviar despeses, es podrien intercanviar materials amb la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (TV3) i amb la televisió pública de les Illes Balears (IB3). Una política en aquest sentit podria tenir efectes molt positius per promoure l'ús de la llengua valenciana i de les seues variants lingüístiques, a més de servir per a reforçar els trets culturals entre tots tres territoris, que tenen vincles històrics i culturals molt importants.

- La radiotelevisió pública dels valencians/es hauria de respectar les quotes d'emissió de pel·lícules produïdes a Espanya i a Europa, anant fins i tot més enllà del límits que estableix la normativa actual.

No obstant, cal subratllar que la nova RTV pública hauria d'impulsar especialment la producció de pel·lícules de ficció i de sèries de televisió – històriques, sitcoms, dramàtiques, serials, etc.- la qual cosa ajudaria a crear un star-system local que, al mateix temps, té un important paper per a impulsar la indústria teatral, però també moltes empreses auxiliars en àmbits com la decoració, el maquillatge i la perruqueria, la moda, les empreses de lloguer d'equips, la restauració, l'hostaleria, etc.

Al camp de la ràdio podria ser molt innovador i estimulants recuperar el radiodrama o la radionovel·la com a gèneres.

- La graella de programació de la nova RTV pública hauria de deixar un espai per a l'emissió de programes d'humor, de caràcter local, on es retrate també la realitat social, política i cultural del nostre país. L'existència d'aquest tipus de

programes a les radiotelevisions públiques és un símptoma ben clar de la maduresa de la societat en la que vivim.

- La ràdio pública valenciana pot complir una funció important per a estimular el món de la producció musical, de caràcter autòcton, i servir d'impuls a la creació musical en llengua valenciana.
- La programació infantil ha de tenir un especial espai en la graella de programació de la RTV pública valenciana. Aquesta programació hauria de ser íntegrament en valencià, per recolzar l'ús i difusió de la llengua pròpia dels valencians/es.

Creguem que hauria de recuperar-se la marca “Babalà” que ha estat un tret identitari de la història de la nostra radiotelevisió, que pot tenir una continuïtat en el futur.

- El nou servei públic de radiotelevisió hauria d'adoptar un clar enfocament transmedia, en sintonia amb la convergència digital que està marcant el desenvolupament de l'audiovisual al món actual.

La gestió transmedia de la producció i, al mateix temps, la pròpia producció transmedia són elements claus per a aconseguir una bona penetració en el mercat i, sobretot, per tal d'arribar a connectar amb un públic més jove, que consumeix pel mitjà dels dispositius mòbils.

Les ràdios i televisions públiques són també plataformes multimèdia en l'actualitat. Les noves tecnologies audiovisuals permeten omplir de contingut diferents canals de ràdio i televisió, amb característiques diferenciades, i sense un cost afegit massa important.

- És per eixa raó que cal crear un departament especialitzat en la creació de nous formats –evitant la producció de programes que fa la competència -, sensible a la innovació i a la recerca de noves formes de comunicació. Entenem que una RTV pública moderna, que pretén servir d'impuls a la economia del coneixement, ha de tenir un departament dedicat a la I+D+i i, per tal motiu, hauria de tenir un estret contacte amb les universitats i centres d'investigació, en especial amb els existents al propi territori valencià.
- Finalment, sobre el número de canals que podria oferir la futura radiotelevisió pública dels valencians/es, cal ser realistes i pensar en la disponibilitat de l'espai radioelèctric en un futur pròxim. Tot depèn de la estructura de la plantilla de que dispose en aquesta nova RTV. En tot cas, aquesta plantilla fixa de la futura radiotelevisió dels valencians i valencianes haurà de ser

proporcionada i ser suficientment ampla per tal d'oferir un servei públic de qualitat.

- Com a radiotelevisió pública, el seu objectiu ha de ser oferir un servei públic de qualitat, el que passa per tenir uns bons nivells d'acceptació social, és a dir, ha d'aspirar a obtenir uns bons índex d'audiència.

En aquest sentit, la radiotelevisió pública valenciana no ha de renunciar a tenir les “finestres” d'emissió que siguen financera i professionalment sostenibles, per tal d'oferir el millor servei possible a la ciutadania.

3.2 EL MODEL DE GESTIÓ

Pel que fa al **model de gestió i de governança** que hauria d'articular-se en els nous serveis públics de ràdio i televisió, considerem fonamental tenir en compte els següents aspectes:

- Cal impulsar, des dels inicis, el sentit de servei públic que representa la ràdio i la televisió públiques dels valencians/es. En aquest sentit, tots els futurs treballadors de la futura radiotelevisió han de ser conscients de que treballen per oferir un servei públic de la màxima qualitat.

Es tractaria de crear una cultura d'empresa pública, transmetent des dels equips directius –que han de ser i actuar modèlicament- el sentiment de pertànyer a una institució que té una missió social i cultural molt clara, d'importància capdal per a la vertebració de la Comunitat Valenciana.

- Perquè la nova RTV pública pugua donar un bon servei, de qualitat, és imprescindible que existisquen **òrgans de control externs** de la institució –el Consell Audiovisual Valencià, la Comissió de Control Parlamentari a les Corts Valencianes i altres òrgans com el Consell Valencià de Cultura -, ben definits pel que fa a les seues funcions i a la seua organització interna, així com **òrgans de govern intern** –Direcció General de la RTVP Valenciana, Consell d'Administració, Comité de Redacció dels Serveis Informatius, Defensor de l'Audiència, Consell Assessor i Comité d'Empresa -, que tinguen una estructura, protocols de treball i funcionament que vetllen per evitar les intromissions del partidisme polític a la gestió professional de la radiotelevisió, especialment pel que fa a la independència i el pluralisme informatius.

3.2.1 Òrgans de control extern

Pel que fa als òrgans de control extern a la radiotelevisió pública dels valencians/es, creguem oportú prendre en consideració una sèrie d'idees bàsiques:

- Com s'ha ficat de manifest, de forma reiterada, a hores d'ara no tenim encara un Consell Audiovisual Valencià, malgrat que està previst al propi Estatut d'Autonomia (art. 56.3), com tampoc existeix un Consell Audiovisual d'àmbit estatal. Des de fa dècades, tots els països més desenvolupats del món s'han proveït de Consells Audiovisuels, com a autoritats reguladores que tenen com a principals objectius vigilar la independència dels mitjans de comunicació públics, regular el bon funcionament i el compliment del marc normatiu que afecta a les radiotelevisions públiques i privades, fins i tot amb capacitat sancionadora per corregir els incompliments i les pràctiques il·legals. La mancança d'aquesta institució és un símptoma de la falta de maduresa de la nostra jove democràcia. Una institució com el CAV només pot funcionar correctament si hi ha un consens prou ample entre els partits polítics que conformen l'arc parlamentari valencià. L'existència d'un Consell Audiovisual Valencià pot ser clau per a garantir un naixement i desenvolupament "saludable" d'una futura radiotelevisió pública valenciana.
- La Comissió Parlamentària de Control (CPC) és un òrgan de control de la nova radiotelevisió pública que té tota la legitimitat per a dur un seguiment de la seua evolució. És fonamental que tots els membres d'aquesta CPC, de tots els grups parlamentaris, tinguen accés a la documentació que sol·liciten per a exercir correctament la funció de control, formulant preguntes i propostes d'actuació. La CPC s'ha de reunir regular i periòdicament per rebre les explicacions sobre la gestió política i econòmica de la RTV pública valenciana.
- El Consell Valencià de Cultura és un altre òrgan extern que hauria de fer, periòdicament, una valoració sobre l'evolució de la radiotelevisió pública valenciana pel que fa al seu paper en la defensa i ús de la llengua valenciana.
- De manera general, la nova RTV pública valenciana haurà de sotmetre anualment la seua gestió pressupostària i comptable a la Sindicatura de Comptes de la Generalitat Valenciana, com és preceptiu amb totes les entitats, empreses, administracions i fundacions de caràcter públic, per tal de garantir un control estricte del seu nivell de despesa, vigilants les desviacions pressupostàries i/o la correcta justificació de les seues despeses i ingressos. La direcció de la nova radiotelevisió pública haurà de donar resposta a totes les observacions i recomanacions de la Sindicatura de Comptes.

3.2.2 Òrgans de control intern

Pel que fa als òrgans de control interns a la radiotelevisió pública dels valencians/es, es considera pertinent fer les següents reflexions:

- La direcció general de la radiotelevisió pública valenciana haurà d'estar encapçalada per un/a professional de reconegut prestigi i amb una experiència

provada als mitjans de ràdio i/o televisió, que no tinga una vinculació directa amb cap partit polític. Els mèrits professionals han de ser la motivació principal per a la seua elecció. El procediment per a la seua elecció hauria de ser mitjançant un concurs públic, on cada candidat/a presentaria el seu projecte de direcció. El procés de selecció podria ser gestionat des del Consell Audiovisual Valencià, per a despolititzar la seua elecció tot el possible.

- El nomenament del Director General de la radiotelevisió pública no hauria de caure en el Consell d'Administració de la RTV ni en el Parlament, si es pretén gaudir d'una gestió professionalitzada d'aquest servei públic. En tot cas, el seu nomenament hauria de ser refrendat pel Parlament Valencià, per una ampla majoria de dues terceres parts dels diputats (66%), evitant votacions per majories simples.
- El Director General tindria un mandat de 6 anys, amb la possibilitat de renovar per un nou mandat. El Director General hauria de conformar el seu equip de direcció comptant amb els treballadors de plantilla de la RTV pública, sense prerrogatives per a contractar professionals externs a l'empresa (si no és de forma molt limitada).
- En la mateixa línia, els membres del Consell d'Administració (CA) de la nova RTV pública valenciana haurien de ser nomenats també per un mandat de 6 anys, pel Consell Audiovisual Valencià. El/La Director/a General no hauria de pertànyer al Consell d'Administració, donat que aquest òrgan intern desenvolupa una funció de control de la direcció de la RTV.

El procediment d'elecció seria molt similar, mitjançant un concurs públic. El CA ha d'estar compostat per una varietat de perfils professionals, sempre relacionats amb els camps de la ràdio i la TV, no només integrats per professionals de la informació (periodistes), sinó també per experts i gestors del sistema audiovisual, i professionals de la producció de continguts, com realitzadors, productors i especialistes del mitjà radiotelevisiu. Cap membre del CA podrà tenir una filiació política (en cas de que algun candidat milite en una formació política concreta, es donarà de baixa temporalment, mentre forme part d'aquest òrgan de govern).

El Consell d'Administració vetllarà per la transparència en la gestió i la rendició de comptes de la radiotelevisió pública, així com el compliment estricte del contracte-programa en el seu desenvolupament pressupostari, tendint al seu estricte equilibri. Al Consell d'Administració haurien d'haver també representants dels treballadors de la pròpia RTV pública, de les organitzacions sindicals amb major presència a l'empresa.

- El Comitè de Redacció dels Serveis Informatius és un òrgan fonamental per tal de garantir la independència de la nova radiotelevisió del poder polític. El seu funcionament estarà regulat per un Estatut Professional de la Redacció que haurà d'estar votat per la pròpia plantilla dels Serveis Informatius de la radiotelevisió. Els Caps d'Informatius de la Ràdio i de la Televisió haurien de ser professionals seleccionats entre la plantilla de periodistes de l'empresa, que hauria de comptar amb el recolzament de les redaccions d'informatius.

No sembla raonable que la direcció de la cadena propose com a Caps d'Informatius a persones que no compten amb el reconeixement de les seues redaccions, encara que açò ha estat una pràctica habitual. El Comitè de Redacció haurà de participar en el nomenament de subcaps, directors d'informatius, editors, caps de secció, etc., propostes procedents de la direcció de la RTV i dels caps d'informatius que s'hauran de sotmetre a debat intern.

D'altra banda, s'arbitraran procediments de bones pràctiques professionals, com ara davant la possibilitat que un determinat contingut o plantejament informatiu fóra considerat erroni o manipulat per part de la Redacció, en un Informatiu immediat seria obligatori recollir l'opinió discrepant de la Redacció, sempre que s'aprovara en una assemblea on estigueren representats almenys la meitat dels seus components. En definitiva, sembla important que es preveuen fórmules de participació real de la Redacció en la gestió del Departament.

- El Consell Assessor és un òrgan de naturalesa mixta, al incloure entre els seus membres a personal de la pròpia empresa i altres membres de fora de la radiotelevisió, com associacions i entitats cíviques i culturals de la societat valenciana. El Consell Assessor, com a òrgan de govern de la RTV pública, haurà de comptar entre els seus membres a representants dels treballadors de la RTV, de les societats de la radiotelevisió pública, del Consell Valencià de Cultura, del Consell de la Generalitat Valenciana, d'associacions cíviques com Escola Valenciana, de les Universitats valencianes, d'espectadors i consumidors, etc. La selecció dels seus membres hauria d'estar supervisada pel Consell Audiovisual Valencià.
- El Consell Assessor proposarà a la Direcció General el nomenament del Defensor de l'Audiència, que haurà de ser un professional de reconegut prestigi en plantilla en la radiotelevisió pública. Es reservarà un espai setmanal a la graella de programació per tal de canalitzar les queixes d'usuaris, oients i televidents de la ràdio i la televisió públiques. Aquest espai ha de servir per a

explicar a la ciutadania l'estructura de la nova RTV, els serveis que ofereix, per a resoldre dubtes i rendir comptes sobre la programació que s'oferta.

- El model de gestió de la nova radiotelevisió pública ha de basar-se en un contracte-programa que determine el pressupost del servei públic. Aquest contracte-programa determinarà el nivell de despesa màxim de la RTV per un període no inferior a tres exercicis, per tal de permetre una planificació a mig termini.

A més a més del finançament via el contracte-programa, la nova RTV també s'haurà de finançar amb l'emissió de publicitat i el patrocini: en el context d'una radiotelevisió de servei públic, s'ha d'entendre la publicitat comercial també com una eina per al teixit empresarial valencià, com a finestra per als anunciants locals i no locals. Es tendirà a emetre la publicitat íntegrament en valencià, com a estratègia per a normalitzar l'ús de la llengua valenciana.

3.2.3 El Mandat Marc

En l'article 41.1 de la Llei General de l'Audiovisual de 2010 especifica que els objectius generals de la funció de servei públic s'establiran normativament per a un període de nou anys. El seu desenvolupament i concreció per tots i cadascun dels seus canals, es durà a terme per a terminis inferiors, mitjançant la subscripció per l'Estat i les Comunitats Autònomes, en els seus respectius àmbits de competència, dels corresponents contractes programa, identificant-se de manera expressa els continguts de servei públic, en particular hauran de concretar-se els percentatges de gèneres de programació, que hagin d'emetre's als canals gestionats per un mateix prestador. El Mandat Marc és precisament aquest document que recull els objectius generals per un període de 9 anys. Proposem com a exemple el Mandat Marc de RTVE subscrit en 2007. En ell es defineixen conceptes com:

- Objectius generals de servei públic
- Independència, pluralisme, neutralitat, imparcialitat i rigor
- Respecte als principis ètics
- Compromís amb la igualtat entre dones i homes
- Defensor de l'Espectador, oient i usuari de mitjans interactius
- Adequació d'horaris respecte de l'audiència potencial
- Manual de normes d'estil i línies de producció per als seus informatius amb l'objectiu de garantir el rigor periodístic i el bon ús del llenguatge
- Dret d'accés

- Línies estratègiques de continguts, emissió i producció. Definint la naturalesa jurídica de la producció:
  - Producció aliena
  - Producció mixta o coproducció
  - Producció pròpia interna i externa. Aquí els percentatges són significatius segons l'Article 35.2:
    - El 100% de producció interna en programes informatius, programes de caràcter institucional i continguts d'autopromoció.
    - El 60% de producció interna de l'oferta generalista del conjunt de la programació amb continguts d'actualitat, infantil i juvenil, educatiu, medioambiental, religiós o de protecció al consumidor.
    - El 55% de producció interna de l'oferta generalista del conjunt dels programes de gènere divulgatiu, esportiu, ficció, sèries, magazines, concursos, humor, entreteniment gran format, talk show, ficció, dibuixos animats, docushows, concursos gran format, musicals, docu-sèries, reality shows, televenda i ficció teatre.
    - Per al conjunt de l'oferta temàtica els objectius de producció interna estaran en funció de la definició de canals que es contemplarà en el Contracte Programa.
- Contractació de produccions
- El model de gestió
- Innovació, recerca i desenvolupament del servei públic de la corporació RTVE
- Relacions institucionals

3.3 CONCLUSIONS

La nova radiotelevisió dels valencians/es s'ha d'entendre, en definitiva, com un nou servei públic que no ha d'entrar en una lluita ferotge per l'audiència, evitant la competència amb les cadenes privades, que tenen les seues lògiques comercials, la qual cosa no vol dir que no siga important aspirar a tenir una bona resposta del públic, i que siga estimada per la majoria dels ciutadans valencians.

En la mesura en que oferisca una programació de proximitat, de qualitat i en valencià, i que siga capaç de desmarcar-se de la història de l'extinta RTVV, fent de la

transparència en la gestió i de la independència política la seua bandera, aquest servei públic de ràdio i televisió té moltes possibilitats de tenir una gran acceptació entre els ciutadans i les ciutadanes valencianes.

Malgrat que puga semblar un exercici retòric innecessari, és important recordar que les lleis, normatives, reglaments, etc., es creen per a ser complertes.

L'anàlisi del nostre passat més recent ens permet prendre consciència que no ha sigut així al nostre país. Els informes de fiscalització i auditoria d'entitats com la Sindicatura de Comptes han de servir per a corregir les desviacions pressupostàries, seguint el principi d'equilibri pressupostari al que tota empresa, especialment pública, està obligada a respectar, i tendir a millorar constantment la gestió d'aquests serveis públics.

En aquest sentit, cal preveure la creació de mecanismes per a garantir la correcta aplicació de les lleis, normatives, etc., que s'han de complir escrupolosament, si volem que el sistema audiovisual valencià siga sostenible.

Per a vetllar amb l'estricta compliment dels principis constitutius de la nova radiotelevisió pública dels valencians/es sembla necessari que anualment es faça una auditoria deontològica –ètica- interna, per tal de contrastar que la radiotelevisió de titularitat pública compleix fidelment els principis i objectius pels que ha estat creat aquest servei públic. Aquesta és una pràctica habitual entre les institucions i empreses més importants del món, que treballen molt seriosament el tema de la reputació.

Cal pensar que la rendició de comptes davant de la ciutadania és equivalent a la rendició de comptes que fa un Consell d'Administració davant dels accionistes de la societat: en aquest cas, els ciutadans i ciutadanes valencians serien els milions d'accionistes que viuen, treballen i paguen els seus impostos a la Comunitat Valenciana.

En definitiva, la nova Radiotelevisió Pública dels valencians/es hauria de basar-se en un model de gestió més professional i cooperatiu, obert a la societat, disposat a la permanent rendició de comptes a la societat –és a dir, a la transparència en la seua gestió - basat en mecanismes de coordinació no jeràrquica, en noves pràctiques col·lectives i formes més participatives, amb la finalitat de que els ciutadans puguen sentir que la nova RTV pública valenciana els pertany i els representa.

4 ANÀLISI DE L'EQUIPAMENT TECNOLÒGIC DE RTVV

A hores d'ara, poc se sap dels treballs que el Consell de Liquidació de RTVV està duent a terme per al desmantellament de les instal·lacions i la subhasta dels actius de la que ha sigut la major empresa de comunicació de la Comunitat Valenciana. D'ells, a penes ha transcendit l'elaboració d'un inventari de béns. Açò ha provocat gran rebombori mediàtic i polític pel reduït valor assignat a moltes de les pertinences de RTVV, al voltant de 40 milions de euros. L'equip de liquidació té pendent, a hores d'ara, interposar una reclamació a l'empresa a la qual es va encarregar aquest inventari, donades les queixes que personal tècnic de RTVV ha comunicat a la vista de la seua imprecisió i falta de rigor.

Des de la MESAV, considerem imprescindible que la liquidació no incloga el que denominaríem “cor tecnològic” de RTVV. Encara que la tecnologia avança a un ritme de vertigen i ha deixat obsolet gran part de l'equipament de la radiotelevisió pública valenciana, la part més cara del mateix continua sent perfectament vàlida. Es tracta, a més, dels elements de més lenta i difícil substitució, de manera que resulten imprescindibles per a una ràpida represa de les emissions.

Per tant, no s'hauria de permetre el desmantellament ni la venda d'este cor tecnològic, si el que es pretén és reprendre el servei públic de radiotelevisió després de les eleccions autonòmiques de 2015.

Respecte a la ràdio, la seua situació és a la vegada més difícil i més senzilla. Difícil perquè resulta complicat el manteniment de les seues actuals seus i senzill perquè l'equipament tècnic és molt més barat que en el cas de la televisió. Seria perfectament assumible la seua total renovació i integració en el CPP de Burjassot –procés que ja s'havia iniciat abans del tancament– i l'habilitació d'estudis a Alacant i Castelló. Centrem l'estudi, per tant, en la televisió.

4.1 EL NOU MODEL TECNOLÒGIC

La digitalització de les tasques i dels continguts està comportant per a les empreses audiovisuals un abaratiment dels equips i dels costos de producció. Però, en el cas de les empreses que arrossegueu un passat analògic, el pas a un entorn íntegrament digital requereix un ajust complex que és difícil de realitzar sense suspendre o alterar la producció.

RTVV és un exemple perfecte del que s'ha dit, sobretot perquè en els últims anys la falta d'aportacions suficients per part de la Generalitat ha impedit efectuar de manera progressiva les actualitzacions i renovacions imprescindibles per a no perdre el tren tecnològic. Abans del cessament de les emissions, s'havia arribat a un punt tan crític que hauria exigut mesures molt imaginatives per a poder actualitzar eixe complex

entramat tècnic i racionalitzar els mètodes de treball sense afectar seriosament la producció.

Podem dir per tant que, deixant de banda la immensa tragèdia laboral i social que suposa la supressió de les emissions i l'acomiadament de la totalitat de la seua plantilla, el tancament de RTVV pot suposar una gran oportunitat per a redissenyar tècnicament el servei públic de la ràdio i la televisió autonòmiques.

4.2 LA RESURRECCIÓ TECNOLÒGICA DE RTVV

Parlem d'una empresa amb 25 anys de funcionament continuat i que ha passat per un convuls període en termes financers durant els últims exercicis, de manera que no ha tingut l'oportunitat d'efectuar la renovació tecnològica necessària.

Equips obsolets, maquinària antiquada o poc eficient i algunes decisions equivocades en l'elecció dels formats de treball són ara qüestions a corregir i han de ser-ho per tal d'assegurar la viabilitat de la nova RTV. Redimensionar l'estructura de personal i adequar l'entorn tècnic de la futura RTV autonòmica són les claus de l'èxit del projecte. Per exemple, resultaria absolutament ineficient continuar utilitzant les cameres ENG de què es disposa, cap de les quals és HD, poques graven en format panoràmic i totes utilitzen encara la cinta com a suport.

No ocorre el mateix, en canvi, amb els que podríem denominar *òrgans vitals* de l'antiga RTVV, que o bé han sigut renovats recentment o bé pertanyen a un sector de la tecnologia que no ha patit canvis tan dràstics. Esta és la part de l'equipament que s'hauria de preservar en el procés de liquidació. En altres paraules, és imprescindible evitar el desballestament i la subhasta de determinats equips i instal·lacions fonamentals per al previsible renaixement de la televisió i la ràdio públiques dels valencians. Només així es podria garantir la represa de les emissions en un termini raonablement curt i amb un cost, a priori, assumible.

La inversió necessària per a equipar una nova radiotelevisió des de zero faria pràcticament inviable la posada en marxa del projecte, tenint en compte la trista herència financera dels actuals gestors de la Generalitat Valenciana.

En canvi, conservant eixos òrgans vitals i actualitzant els equips, adaptant-los a una nova realitat tecnològica molt més barata i versàtil, el cost de la inversió en el material necessari es reduiria significativament. Seria suficient per a adaptar les instal·lacions a l'última tecnologia, i per a dissenyar nous mètodes de treball que estalvien esforços i optimitzen els resultats.

4.3 ELS ÒRGANS VITALS

En una primera aproximació, considerem que els equips i instal·lacions útils i imprescindibles per al projecte futur són:

- Xarxa pròpia d'emissors i repetidors, al voltant d'un centenar, repartits per tota la geografia valenciana i que garanteixen una cobertura pròxima al 99% de la població, molt superior a la que pot oferir qualsevol operador privat. Dóna servei a més al 112 i a emissores i xarxes de WiFi municipals i de les Diputacions. La xarxa, a més a més, proporciona ingressos per mitjà del seu lloguer a empreses privades de telefonia.
- Centre de Producció de Programes de Radiotelevisió Valenciana. Catalogat com a edifici singular i protegit pel seu valor arquitectònic. Situat en terrenys cedits per l'Ajuntament de Burjassot i de titularitat pública.
- Unitat de documentació i gestió de l'arxiu audiovisual i multimèdia.
- Control Central Tècnic, compostat per la sala d'aparells, la ingesta i el control de tràfic de senyals, vertader cor i sistema circulatori de l'edifici i garantia d'accés a agències de notícies i intercanvis amb FORTA i la resta de televisions del món.
- Controls de continuïtat, amb equips HD acabats d'instal·lar en el moment del cessament de les emissions i per tant sense estrenar.
- Redacció d'informatius, amb els sistemes Isis-Inews-Tarsis integrats per a poder obtenir les imatges, editar-les i arxivar-les des de qualsevol punt de treball.
- Estudi 3, per a la realització i emissió d'espais informatius diaris i no diaris.
- Estudis 4 i 5, reduïts i preparats per a decorats virtuals, barats i útils en programes de qualsevol naturalesa, exceptuant grans shows que pareixen allunyats del futur model de la RTV.
- Unitat mòbil 3, l'única equipada amb sistema digital homologable al HD i que facilitarà la cobertura d'actes institucionals, esdeveniments esportius i festius.
- Llançadores i *fly's* per a connexions en directe i notícies de proximitat.
- Cabines de postproducció de vídeo i àudio, proveïdes d'un equipament electrònic i informàtic encara vigent.

Cal reivindicar el **valor d'ús** que tenen aquests mitjans tècnics que es consideren vitals. No solament hi ha equips que tenen un valor, sinó que tenen aquest valor dins d'un context determinat de treball i amb un nucli de professionals que els coneixen i són capaços de treure'ls partit. Per tant, no es tracta que el valor de mercat siguin els 40 milions d'euros que apareixen com a valor d'inventari. El valor d'ús d'aquest material és molt major pel **cost alternatiu** que implicaria la seva substitució per equips nous.

És fonamental al seu torn introduir el concepte de *workflow* o **flux de treball**. Les grans empreses audiovisuals ja no compren tecnologia sinó que adopten fluxos de treball o

workflows que determinen una manera de fer les coses i que requereix la utilització d'equips compatibles, amb formats i suports intercanviables que permeten establir dinàmiques i sinergies de treball ràpides i que optimitzen els costos en els seus processos. Això es fa especialment necessari amb la necessitat d'oferir una multiplataforma que incloga la TDT, la Ràdio, la Web i les aplicacions per a mòbils.

Si es permet el desmantellament d'aquests equips, els terminis per a tornar a emetre en les condicions de qualitat tècnica que sempre han caracteritzat a RTVV s'allargarien molts mesos i exigiria d'una inversió tecnològica molt superior, que al mateix temps demoraria més el procés per la necessitat de dissenyar, triar, comprar, instal·lar i testejar el nou equipament.

Podem afirmar, no sense una certa cautela, que quasi la totalitat de la resta de material hauria de ser substituït per equips més senzills, ràpids i barats que s'integren en un flux de treball d'Alta Definició.

L'adequació i el redimensionament de les delegacions d'Alacant i Castelló, així com la ubicació de la ràdio autonòmica en el mateix edifici que la televisió, suposaran també una racionalització de la despesa i una optimització de les tasques.

En definitiva, tenim per davant una gran oportunitat per a abordar un nou projecte viable i il·lusionant, que ens ofereisca als valencians el mitjà de comunicació públic que necessitem.

4.4 LA LIQUIDACIÓ DE RTVV A 9 D'OCTUBRE DE 2014

El procés de liquidació de les societats que formaven RTVV SAU es troba encara, a dia d'avui, en una lenta fase d'execució.

Al llarg dels últims mesos s'han desmantellat algunes de les instal·lacions fixes que la ràdio i la televisió pública tenien en llocs en els quals es realitzaven connexions freqüents. Ens referim als camps de futbol, pilota valenciana i bàsquet (Mestalla, Llevant, Vila-real, Rico Pérez, trinquet el Genovés, la Fonteta, etc.), i a les seus de les institucions públiques (Generalitat Valenciana, Ajuntament de València, Corts Valencianes, etc.). Llocs en els quals es disposava d'enllaços per a la realització de directes, amb la consegüent instal·lació de cablejat, antenes parabòliques i d'equips relacionats amb aquestes necessitats.

La següent prioritat per a l'equip de liquidació ha sigut desprendre's d'aquells locals que suposaven un cost per lloguer. És el cas de la Delegació de RTVV SAU a Castelló, quasi completament desmantellada, i amb equips i mobiliari ja emmagatzemats en la seua major part en l'edifici de Burjassot. Encara així, queda alguna actuació pendent i està lluny encara d'haver quedat definitivament resolta.

S'han recopilat alguns equips disseminats en la delegació de Madrid i en altres corresponsalies, i que han sigut traslladats al CPP de Burjassot.

En alguns casos, s'ha preferit arreplegar els equips però mantenint el cablejat. Uns materials sobradament amortitzats i la recollida dels quals hauria ocasionat més despesa i més càrrega de treball que el valor real dels metres de cable instal·lats.

A més, els litigis relacionats amb els drets sobre retransmissions esportives que actualment enfronten a RTVV SAU amb empreses com MEDIAPRO provoquen conflictes d'interessos encara sense resoldre.

Tot indica que el procés serà llarg i complicat. Dificilment s'acabarà l'any 2014 havent aconseguit que tots els equips propietat de RTVV i que estan disseminats per diferents localitzacions puguen ser reunits en la seu de Burjassot.

Cal recordar també les tasques administratives que s'estan realitzant per a la rescissió de contractes subscrits (alguns d'ells, amb períodes de vigència de diversos anys) i que inclouen clàusules de penalització en el cas que una de les parts sol·licite la cancel·lació d'aquests compromisos. Ens referim a contractes de drets esportius i publicitaris, però també amb exhibidores, productores i altres empreses de serveis que reclamen el compliment de les clàusules contractuals.

Respecte a Radio Nou, situada en un immoble de titularitat pública, encara no s'ha abordat el desmuntatge d'equips. El fet que no generen despesa de lloguer de local fa pensar que no hi ha massa pressa.

Menció a banda mereixen les instal·lacions del centre de producció de RTVV a Alacant. Un edifici construït sobre un solar llogat, i sobre el qual pesa un contracte de lloguer de 33 anys que obliga al pagament d'una renda que ronda els 300.000 euros anuals.

L'edifici, propietat de RTVV, va ser construït amb un plantejament ambiciós i amb l'expectativa de generar continguts des d'Alacant. Una idea que, amb el pas del temps, va acabar rebutjant-se per ser poc operativa i difícil de gestionar.

Doncs bé, la construcció de l'immoble es va elevar en el seu moment a més de 4 milions d'euros. Per no parlar dels equips d'il·luminació, cameres, mescladors, equips informàtics que, després de 10 anys des de la seua adquisició, estan tecnològicament desfasats.

Abordar el desmuntatge de les ambiciosos instal·lacions comporta un problema administratiu, relacionat amb el contracte de lloguer del solar, per al qual no existeix solució aparent. Serà molt difícil desmantellar l'entramat tècnic, però més difícil encara l'entramat administratiu.

Una vegada recopilats tots els equips, es procedirà (aqueix és el mandat que tenen els liquidadors) a desmuntar la complexa infraestructura tècnica del CPP de Burjassot. Segons els tècnics més experts de RTVV, una tasca que es pot allargar durant mesos o anys.

La fi última és la configuració de lots. Definites per les característiques dels equips, s'agruparan per a la seua posterior subhasta. És d'esperar que hi hagen lots d'aparells d'il·luminació, de cameres, d'equips d'edició, de mescladors de vídeo i àudio, de microfonía, de grafisme, de llançadores, d'unitats mòbils, de material informàtic, etc., aparells de tecnologia molt sofisticada i de difícil venda, sobretot si tenim en compte l'antiguitat de la majoria d'ells i l'escassa demanda d'aqueix tipus de tecnologia.

També haurà d'eixir a pública subhasta tot el mobiliari *convencional*: taules, cadires, penjadors, calaixeres, armaris, ordinadors, etc.

Si pensem que l'antiguitat mitjana d'aquests *actius* supera les dos dècades, entendrem que el seu valor de mercat és pràcticament inexistent.

En conclusió, podem afirmar que les despeses de liquidació i extinció de RTVV SAU seran molt elevades i molt difícils de quantificar. El cost laboral de les extincions dels contractes de més de 1.600 treballadors, sumat als costos de desmantellament i a la cancel·lació unilateral de contractes, elevarà la quantitat a la xifra que en el seu moment va apuntar el Comitè d'Empresa de RTVV SAU: no menys de 200 milions d'euros.

En la mesura en la qual es puga evitar l'avanç en les tasques de desmuntatge de les instal·lacions (sobretot del CPP de Burjassot), estarem facilitant la possibilitat de la nova posada en funcionament de la futura radiotelevisió pública valenciana.

5 CONCLUSIONS

- La promoció de la llengua i de la cultura valenciana és un objectiu fonamental, si no el més rellevant de tots, que justifica la creació d'una nova radiotelevisió pública valenciana. La programació de la nova radiotelevisió hauria de ser un 100% en valencià.
- La ràdio i la televisió públiques de la Comunitat Valenciana són mitjans de comunicació social que, com a servei públic, han d'oferir informació, entreteniment i formació de qualitat a la ciutadania.
- Els valencians tenim dret a rebre informació lliure, plural, contrastada i exempta d'interessos partidistes i particulars. La nova RTV facilitarà l'exercici de la llibertat d'expressió de forma plural, oberta i horitzontal. Els serveis informatius de la radiotelevisió pública han de ser de producció pròpia, evitant les ingerències del poder polític.
- La nova RTV pública valenciana fomentarà la producció pròpia i impulsarà el sector audiovisual valencià i, de manera general, les indústries culturals i creatives.
- El disseny de la programació d'entreteniment de la radiotelevisió pública ha de ser equilibrat, combinant una oferta de programes de producció pròpia amb la producció aliena.
- La programació de la nova RTV pública valenciana hauria d'apostar per programes de debat, per programes d'entrevistes als nostres representants polítics i del món de la cultura –donant compte de la heterogeneïtat i riquesa del panorama social, cultural, polític i festiu de la Comunitat Valenciana –, pel periodisme d'investigació, per programes magazines de producció pròpia que construïsquen una imatge moderna, plural i respectuosa amb la realitat de la nostra terra.
- L'oferta de programes esportius hauria d'estar present a la RTV pública valenciana, això sí, evitant entrar en la guerra per la compra de drets d'emissió d'esdeveniments esportius, com el futbol de primera divisió, la Fórmula 1, etc., que tenen uns costos inassumibles per a l'administració pública. Els esports autòctons i minoritaris haurien de tenir un clar espai a la graella de la radiotelevisió pública valenciana.
- La nova RTV pública hauria d'impulsar especialment la producció de pel·lícules de ficció i de sèries de televisió –històriques, sitcoms, dramàtiques, serials, etc.- ajudant a crear un star-system local que, al mateix temps, té un important paper per a impulsar la indústria teatral, però també moltes empreses auxiliars

en àmbits com la decoració, el maquillatge i la perruqueria, la moda, les empreses de lloguer d'equips, la restauració, la hostaleria, etc. Al camp de la ràdio podria ser molt innovador i estimulant recuperar el radiodrama o la radionovel·la com a gèneres.

- La programació infantil ha de tenir un especial espai en la graella de programació de la RTV pública valenciana. Aquesta programació hauria de ser íntegrament en valencià.
- Entenem que una RTV pública moderna, que pretén servir d'impuls a l'economia del coneixement, ha de tenir un departament dedicat a la I+D+i, i una gran plataforma multimèdia.
- Es pot posar en marxa el CPP de Burjassot en poc de temps. Posteriorment, cal fer una inversió tecnològica que garantisca que l'equipament és d'última generació i preparat per a les innovacions.
- Adequar l'estructura de personal a les necessitats de la programació de la nova RTV i definir les categories laborals. La plantilla fixa de la futura radiotelevisió haurà de ser proporcionada i suficientment ampla per tal d'oferir un servei públic de qualitat.

La nova Radiotelevisió Pública dels valencians hauria de basar-se en un model de gestió més professional i cooperatiu, obert a la societat, disposat a la permanent rendició de comptes –és a dir, a la transparència en la seua gestió-, basat en mecanismes de coordinació no jeràrquica, en noves pràctiques col·lectives i formes més participatives, amb la finalitat de què els ciutadans puguen sentir que la nova RTV pública valenciana els pertany i els representa.

- **Òrgans de control extern**

- ✓ CAV (Consell Audiovisual Valencià)
- ✓ Comissió Parlamentària de control (CPC)
- ✓ Informe CVC (Consell Valencià de Cultura)
- ✓ Informe Sindicatura de Comptes

- **Òrgans de control intern**

- ✓ Direcció General
- ✓ Consell d'administració
- ✓ Consell Assessor
- ✓ Comité d'Empresa
- ✓ Comité de Redacció

6 COMPOSICIÓ DE LA MESAV (Octubre 2014)

Entitats, institucions i professionals docents que integren la Mesav:

ATRAU

Associació de Treballadors de l'Audiovisual Valencià

MILDENOU

Plataforma d'afectats i afectades per l'ERO aRTVV

EDAV

Escriptors de l'Audiovisual Valencià

AAPV

Associació d'Actors i Actrius Professionals Valencians

UP

Unió de Periodistes Valencians

CPD

Col·lectiu de Professionals del Doblatge

Associació de Directors de Cinema Valencians

AVAPI

Asociación Valenciana de Productores Independientes

ILP Per una RTV Pública Valenciana

Universitat Jaume I

Javier Marzal Felici

Catedràtic de Comunicació Audiovisual i Publicitat. Director del Departament de Ciències de la Comunicació. Sotsdirector del Laboratori de Ciències de la Comunicació (LABCOM)

Josep Lluís Gómez Mompert

Catedràtic de Comunicació Audiovisual i Publicitat
Catedràtic de Periodisme de la Universitat de València

Santiago Renard Álvarez

Director del Departament de Teoria dels Llenguatges i Ciències de la Comunicació
Universitat de València

Juan José Bas Portero

Professor universitari i investigador

Raúl Carbonell Górriz i Sabastià Hernandis

Professors Tècnics de FP Imatge I So

MESAV agraeix la col·laboració de tots aquells que han fet possible l'elaboració del present informe.

València, a 8 d'octubre de 2014